Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2025/350

20.1.2025

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Richtsnoeren voor de afsluiting van operationele programma's die zijn goedgekeurd voor bijstand uit het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (2014-2020)

(C/2025/350)

De operationele programma's in het kader van het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen voor de programmeringsperiode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2020, met inbegrip van de programma's die onder React-EU vallen, moeten tijdig en efficiënt worden afgesloten. Dit vraagt om richtsnoeren over de wijze waarop deze programma's kunnen worden afgesloten in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en de Raad [1] en de op die basis vastgestelde rechtshandelingen van algemene strekking.

In de richtsnoeren wordt rekening gehouden met de ongekende COVID-19-crisis in 2020 en 2021 en de gevolgen ervan voor de uitvoering van de programma's.

De richtsnoeren zijn bedoeld om de lidstaten te helpen bij het afsluitingsproces door uit te leggen hoe het werkt. Zij bestrijken de financiële regeling van de niet-afgewikkelde begrotingsvastleggingen van de EU door betaling aan de lidstaat van het eindsaldo in het kader van een programma; vrijmaking of terugvordering van door de Europese Commissie aan de lidstaat ten onrechte betaalde bedragen; en/of het vrijmaken van het eindsaldo.

Het systeem van jaarlijks onderzoek en goedkeuring van de rekeningen heeft de afsluitingsprocedure aanzienlijk vereenvoudigd. Bijgevolg mag de afsluiting van het programma alleen worden gebaseerd op documenten die betrekking hebben op het laatste boekjaar en op het laatste of meest recente jaarverslag over de uitvoering.

LET OP:

"Dit is een werkdocument opgesteld door de diensten van de Commissie. Het verstrekt op basis van de toepasselijke EU-wetgeving technische richtsnoeren aan collega's en instanties die betrokken zijn bij de afsluiting van het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen. Deze richtsnoeren laten de uitlegging door het Hof van Justitie en het Gerecht onverlet.

Inhoudsopgave

Bladzijde

1. ALGEMENE BEGINSELEN 3
2. MOGELIJKHEID VAN VERVROEGDE AFSLUITING 3
3. TERMIJN VOOR DE WIJZIGING VAN PROGRAMMA'S 3
4. FINANCIEEL BEHEER 3
   - 4.1. Vrijmaking 3
   - 4.2. Goedkeuring van voorfinanciering 4
   - 4.3. Berekening van het eindsaldo 4
   - 4.4. Overboeking 4
5. VERSLAGLEGGING OVER DE UITVOERING BIJ AFSLUITING 5
6. ONREGELMATIGHEDEN 6
   - 6.1. Behandeling van onregelmatigheden in het laatste boekjaar 6
   - 6.2. Te innen bedragen en oninbare bedragen 6

[1] Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 betreffende hetFonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (PB L 72 van 12.3.2014, blz. 1).

6.3. Risico op onregelmatigheden waardoor de voor het programma bevoegde autoriteiten extra controles uitvoeren van reeds bij de Commissie gedeclareerde uitgaven 7
7. INDIENEN VAN AFSLUITINGSDOCUMENTEN 7
7.1. Termijn voor het indienen van afsluitingsdocumenten 7
7.2. Wijziging van de afsluitingsdocumenten na de indieningstermijn 7
7.3. Beschikbaarheid van documenten 8
8. INHOUD VAN DE AFSLUITINGSDOCUMENTEN 8
8.1. Eindverslag over de uitvoering 8
8.2. Rekeningen 8
8.3. Beheerverklaring en jaarlijkse samenvatting 8
8.4. Auditoordeel en controleverslag 8
9. BETALING VAN HET EINDSALDO 9
10. AANGELEGENHEDEN MET BETREKKING TOT WETTIGHEID EN REGELMATIGHEID 9

1. **ALGEMENE BEGINSELEN**

Deze richtsnoeren zijn van toepassing op de afsluiting van programma's in het kader van het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (Fund for European Aid to the Most Deprived – FEAD) overeenkomstig de FEAD-verordening voor de programmeringsperiode 2014-2020 ([2]).

Bij de afsluiting van de programma's worden de uitstaande begrotingsvastleggingen van de EU financieel afgewikkeld door de betaling van het eindsaldo aan de lidstaat ([3]) voor een programma en/of de vrijmaking of de terugvordering van de onverschuldigd door de Commissie aan de lidstaat betaalde bedragen. De afsluiting van programma's laat de bevoegdheid van de Commissie onverlet om financiële correcties op te leggen.

2. **MOGELIJKHEID VAN VERVROEGDE AFSLUITING**

De lidstaten kunnen verzoeken om vervroegde afsluiting van een programma, mits zij alle activiteiten met betrekking tot de uitvoering van het programma hebben uitgevoerd. Bij vervroegde afsluiting moet een eerder boekjaar dan het boekjaar dat loopt van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2024, als het laatste boekjaar van het programma worden beschouwd. Als de Commissie een verzoek om vervroegde afsluiting inwilligt, moet de lidstaat de in artikel 52 van de FEAD-verordening vermelde afsluitingsdocumenten (de "afsluitingsdocumenten") uiterlijk op 15 februari van het jaar volgend op het betrokken boekjaar indienen. Bij vervroegde afsluiting moeten alle regels voor de afsluiting van programma's worden nageleefd.

Voor voedselhulpprogramma's en/of programma's voor fundamentele materiële bijstand (d.w.z. operationele programma's van type I) moet het definitieve gestructureerde onderzoek in 2022 worden uitgevoerd. Als de lidstaat echter alle acties van het programma vóór 2022 heeft uitgevoerd, hoeft hij het gestructureerde onderzoek niet in 2022 uit te voeren. In dit geval beveelt de Commissie aan het onderzoek uit te voeren in het laatste jaar waarin voedselhulp en/of fundamentele materiële bijstand wordt verstrekt.

3. **TERMIJN VOOR DE WIJZIGING VAN PROGRAMMA'S**

Met het oog op een goede uitvoering van de programma's en een tijdige voorbereiding van de afsluiting moeten de lidstaten uiterlijk in september 2023 verzoeken tot wijziging van het programma indienen ([4]), met inbegrip van een wijziging van het financieringsplan. Zo kunnen besluiten vóór de einddatum van de subsidiabiliteit – 31 december 2023 – worden vastgesteld. De enige uitzondering is de indiening van een herzien financieel plan dat, voor het begrotingsjaar 2020, een lager financieringsbedrag weerspiegelt na toepassing van de in artikel 59, lid 1, van de FEAD-verordening vastgestelde regel voor automatische vrijmaking. In dat geval moet het verzoek tot wijziging van het programma uiterlijk op 30 juni 2024 bij de Commissie worden ingediend ([5]).

De lidstaten moeten de Commissie in kennis stellen van elk besluit tot wijziging van de in artikel 9, lid 4, eerste alinea, van de FEAD-verordening ([6]) bedoelde elementen vóór de einddatum van de subsidiabiliteit, d.w.z. 31 december 2023.

4. **FINANCIEEL BEHEER**

4.1. **Vrijmaking**

De in artikel 59, lid 1, van de FEAD-verordening vastgestelde regel voor automatische vrijmaking is van toepassing op alle begrotingsvastleggingen, met inbegrip van die welke betrekking hebben op het laatste jaar van de programmeringsperiode (2020).

([2]) Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 betreffende het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (PB L 72 van 12.3.2014, blz. 1).

([3]) Overeenkomstig artikel 138, lid 1, van het Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB C 384I van 12.11.2019, blz. 1) blijft – met betrekking tot de uitvoering van de programma's en activiteiten van de Unie die zijn vastgelegd in het kader van het MFK 2014-2020 of eerdere financiële vooruitzichten – het toepasselijke recht van de Unie, waaronder de regels inzake financiële correcties en inzake de goedkeuring van de rekeningen, na 31 december 2020 van toepassing op het Verenigd Koninkrijk tot de afsluiting van die programma's en activiteiten van de Unie, tenzij het Gemengd Comité technische maatregelen heeft vastgesteld overeenkomstig artikel 138, lid 5, van het terugtrekkingsakkoord. Opgemerkt zij echter dat – overeenkomstig artikel 154, vijfde alinea, van de GB-verordening, zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/2221 van 23 december 2020 – de bepalingen van deze richtsnoeren met betrekking tot de React-EU-middelen niet van toepassing zijn op het Verenigd Koninkrijk.

([4]) Artikel 9 van de FEAD-verordening.

([5]) Artikel 61, lid 4, van de FEAD-verordening.

([6]) Zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/559 van 23 april 2020.

De vastleggingen die uiterlijk op 15 februari 2026, of 1 maart 2026 indien de Commissie de termijn verlengt ([7]), nog openstaan, zullen worden vrijgemaakt als een van de afsluitingsdocumenten op dat moment nog niet bij de Commissie is ingediend.

Overeenkomstig artikel 6 bis, lid 1, van de FEAD-verordening ([8]) is het laatste jaar van de programmeringsperiode voor de FEAD-programma's waaraan de lidstaten extra React-EU-middelen kunnen toewijzen, 2021 of, indien van toepassing, 2022. Overeenkomstig artikel 6 bis, lid 3, van dezelfde verordening zullen ongebruikte vastleggingen in verband met extra middelen in de loop van de afsluiting worden vrijgemaakt.

4.2. **Goedkeuring van voorfinanciering**

De Commissie zal de aan de lidstaten betaalde voorfinanciering uiterlijk bij de afsluiting van het programma goedkeuren ([9]). Dit geldt ook voor extra voorfinanciering die uit de React-EU-middelen wordt betaald ([10]).

Als voorfinanciering betaalde bedragen moeten worden verantwoord door de subsidiabele uitgaven die uiterlijk bij afsluiting van het programma zijn gedeclareerd. De goedkeuring van voorfinanciering kan echter beginnen zodra het programma de maximale FEAD-bijdrage heeft ontvangen die is vastgesteld in het besluit van de Commissie tot goedkeuring van het programma. In dat geval zal de Commissie de in het betalingsverzoek opgenomen subsidiabele uitgaven gebruiken om de voorfinanciering te vereffenen. De verrekening zal pas worden afgerond nadat de rekeningen zijn goedgekeurd.

4.3. **Berekening van het eindsaldo**

Voor het laatste boekjaar zal de Commissie, net als voor elk ander boekjaar, 90 % van het door een lidstaat als aanvraag voor tussentijdse betaling gevraagde bedrag terugbetalen door het medefinancieringspercentage toe te passen op de subsidiabele overheidsuitgaven die in de betalingsaanvragen zijn opgenomen, op voorwaarde dat er in het programma vastleggingen beschikbaar zijn. Bij de berekening van de afsluiting zal rekening worden gehouden met het effect van React-EU op het medefinancieringspercentage.

De Commissie bepaalt het bedrag dat voor het laatste boekjaar ten laste van het Fonds komt, zoals beschreven in artikel 50 van de FEAD-verordening. In artikel 50, lid 6, van de FEAD-verordening is bepaald dat de Commissie het bedrag dat voor het boekjaar ten laste van het Fonds komt, berekent op basis van de goedgekeurde rekeningen, rekening houdend met zowel de bedragen in de rekeningen als het totaalbedrag van de betalingen door de Commissie in dat boekjaar.

Zodra de Commissie het bedrag heeft berekend dat ten laste van het Fonds komt, zal zij het resterende voorfinancieringssaldo verrekenen.

Overeenkomstig artikel 40, lid 2, van de FEAD-verordening mag het uit het Fonds betaalde eindsaldo niet hoger zijn dan de maximale bijdrage uit het Fonds, zoals bepaald in het besluit van de Commissie tot goedkeuring van het operationele programma.

Het overeenkomstig de bovenstaande regels te betalen/terug te vorderen bedrag vormt het eindsaldo voor het programma.

4.4. **Overboeking**

Overboeking is de praktijk van de lidstaten om bij de Commissie subsidiabele uitgaven te declareren die de in het besluit van de Commissie tot goedkeuring van het programma vastgestelde maximale bijdrage uit het Fonds overschrijden.

Aangezien betalingsaanvragen alleen binnen een bepaald boekjaar cumulatief zijn, zullen – als de in het besluit van de Commissie tot goedkeuring van het programma vastgestelde maximumbijdrage uit de Fondsen voor een bepaald programma vóór het laatste boekjaar wordt bereikt – de bij de Commissie gedeclareerde uitgaven die deze maximumbijdrage uit de Fondsen overschrijden, niet worden overgedragen naar het volgende boekjaar.

De certificeringsautoriteiten kunnen daarom beslissen dat bedragen die in een boekjaar in hun boekhoudsysteem zijn opgenomen, in een volgend boekjaar of zelfs in het laatste boekjaar bij de Commissie worden gedeclareerd.

([7]) Artikel 59, lid 2, van de FEAD-verordening, zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2024/795 van 29 februari 2024.
([8]) Zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2021/177 van 10 februari 2021.
([9]) Artikel 44, lid 4, van de FEAD-verordening.
([10]) Artikel 6 bis, lid 4, van de FEAD-verordening, zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2021/177 van 10 februari 2021.

Rekening houdend met het bovenstaande kunnen de lidstaten – indien ze in het laatste boekjaar overboekte uitgaven beschikbaar willen hebben – ervan afzien overboekte uitgaven in een boekjaar vóór het laatste boekjaar bij de Commissie te declareren en deze uitgaven gebruiken om aan de behoeften van het programma te voldoen. De lidstaten kunnen alleen in het laatste boekjaar overboekte uitgaven declareren, tenzij zij deze in een eerder boekjaar moeten aangeven ter vervanging van geconstateerde onregelmatige bedragen (binnen de grenzen van de bijdrage uit het Fonds).

Indien de overboekte uitgaven niet nodig zijn vóór het laatste boekjaar, moeten de lidstaten deze pas in het laatste boekjaar bij de Commissie declareren, met inbegrip van de uitgaven die in de voorgaande boekjaren zijn gedaan en betaald ([11]). Overboekte uitgaven die in het laatste boekjaar bij de Commissie zijn gedeclareerd, worden bij en na afsluiting in aanmerking genomen ter vervanging van onregelmatige bedragen (gedeclareerd in een boekjaar, met inbegrip van het laatste boekjaar) die later zouden worden ontdekt. Onverminderd artikel 56, lid 7, van de FEAD-verordening kunnen de lidstaten onregelmatige bedragen die na de indiening van de rekeningen van het laatste boekjaar/na afsluiting worden ontdekt, met behulp van overboekte uitgaven vervangen.

5. **VERSLAGLEGGING OVER DE UITVOERING BIJ AFSLUITING**

Overeenkomstig artikel 2 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1255/2014 van de Commissie ([12]) moet het eindverslag over de uitvoering dat bij de afsluiting wordt uitgebracht, de volgende elementen bevatten:

— informatie over de uitvoering van het programma aan de hand van de gemeenschappelijke indicatoren voor de gedeeltelijk of volledig voltooide concrete acties;

— informatie over en beoordeling van de maatregelen die rekening houden met de beginselen die zijn vastgesteld in artikel 5, leden 6 en 11, en in voorkomend geval lid 13, van de FEAD-verordening.

Verordening (EU) 2024/795 ([13]) (verordening tot oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa — "STEP-verordening"), waarbij de FEAD-verordening werd gewijzigd met het oog op meer flexibiliteit bij de afsluiting van door het FEAD ondersteunde programma's, verlengt de subsidiabiliteitsperiode van de overeenkomstig artikel 26, lid 2, punt b) tot en met e), van de FEAD-verordening vergoede kosten — de overeenkomstige kosten zijn subsidiabel op voorwaarde dat de overeenkomstige acties die de betalingsbasis vormen (d.w.z. de verstrekking van voedselhulp/fundamentele materiële bijstand of de verstrekking van begeleidende maatregelen) plaatsvinden tot de indiening van de laatste aanvraag voor een tussentijdse betaling voor het laatste boekjaar (d.w.z. uiterlijk op 31 juli 2025). Daarom moeten de gegevens in het eindverslag over de uitvoering betrekking hebben op wat op de datum van indiening van de laatste aanvraag voor een tussentijdse betaling voor het laatste boekjaar is verstrekt door de in het kader van het programma ondersteunde acties. Voedselhulp of fundamentele materiële bijstand die is aangekocht maar niet is verstrekt vóór de indiening van de laatste aanvraag voor een tussentijdse betaling voor het laatste boekjaar, mag niet in het eindverslag over de uitvoering worden opgenomen.

Daarnaast moeten de lidstaten waar operationele programma's voor de sociale inclusie van de meest behoeftigen (operationele programma's van type II) worden uitgevoerd, het volgende verstrekken:

— gegevens over programmaspecifieke indicatoren en gekwantificeerde streefwaarden,

— informatie over veranderingen in de resultaatindicatoren, alsmede

— informatie over en een beoordeling van de vooruitgang bij de verwezenlijking van de specifieke doelstellingen van het programma.

([11]) De lidstaten kunnen om een vervroegde afsluiting verzoeken, mits ze alle activiteiten met betrekking tot de uitvoering van het programma hebben uitgevoerd. In dergelijke gevallen wordt een eerder boekjaar (vóór 1 juli 2023 – 30 juni 2024) beschouwd als het laatste boekjaar van het programma.

([12]) Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1255/2014 van de Commissie van 17 juli 2014 ter aanvulling van Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen door vaststelling van de inhoud van de jaarverslagen en het eindverslag over de uitvoering, met inbegrip van de lijst van gemeenschappelijke indicatoren (PB L 337 van 25.11.2014, blz. 46).

([13]) Verordening (EU) 2024/795 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP) en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG en Verordeningen (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 en (EU) 2021/241 (PB L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

6. **ONREGELMATIGHEDEN**

De rekeningen van elk boekjaar, met inbegrip van het laatste boekjaar, moeten de volgende gegevens bevatten:

— de tijdens het boekjaar geschrapte en geïnde bedragen,

— de aan het einde van het boekjaar te innen bedragen, alsmede

— de oninbare bedragen ([14]).

Het formaat voor de rapportage van geschrapte en geïnde bedragen, te innen bedragen en oninbare bedragen wordt beschreven in het model in bijlage V bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/341 van de Commissie ([15]) (respectievelijk in de aanhangsels 2, 3 en 4).

De lidstaten moeten de uitsplitsing aangeven van de tijdens het boekjaar geschrapte en geïnde bedragen en de hangende terugvorderingen aan het einde van het boekjaar per boekjaar waarin de overeenkomstige uitgaven zijn gedeclareerd.

6.1. **Behandeling van onregelmatigheden in het laatste boekjaar**

Aangezien na de laatste aanvraag voor een tussentijdse betaling – die uiterlijk 31 juli 2025 moet worden ingediend – geen nieuwe betalingsaanvraag bij de Commissie kan worden ingediend, moeten eventuele noodzakelijke deducties (ook al kunnen ze betrekking hebben op in voorgaande boekjaren gedeclareerde uitgaven) in de rekeningen van het laatste boekjaar worden opgenomen en in aanhangsel 5 van het model voor de rekeningen worden gerapporteerd.

Op grond van artikel 49, lid 2, van de FEAD-verordening kan een lidstaat besluiten uitgaven van de rekeningen van het laatste boekjaar uit te sluiten wegens een lopende beoordeling van de wettigheid en regelmatigheid van die uitgaven. Indien achteraf wordt vastgesteld dat dergelijke uitgaven wettig en regelmatig zijn, kunnen zij niet opnieuw worden gedeclareerd omdat er geen daarop volgende verzoeken om tussentijdse betaling zullen zijn waarin zij kunnen worden opgenomen.

6.2. **Te innen bedragen en oninbare bedragen**

In de rekeningen van het laatste boekjaar mogen de lidstaten te innen bedragen en oninbare bedragen rapporteren met betrekking tot uitgaven die niet alleen in de voorgaande boekjaren, maar ook in het laatste boekjaar zijn gedeclareerd ([16]). De lidstaten mogen in de rekeningen van het laatste boekjaar ook bedragen rapporteren die na afloop van het laatste boekjaar maar vóór de indiening van de afsluitingsdocumenten nog te innen bedragen of oninbare bedragen zijn geworden ([17]).

Bij de berekening van het eindsaldo zal de Commissie de als te innen en de als oninbaar gerapporteerde bedragen buiten beschouwing laten ([18]).

De Commissie zal op basis van de resultaten van de terugvorderingsprocedure en/of van de beoordeling van de Commissie met betrekking tot oninbare bedragen, overeenkomstig de in Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1986 van de Commissie vastgestelde procedure ([19]), beslissen of zij de gerapporteerde bedragen uit de begroting van de EU zal terugbetalen. De in de aanhangsels 3 en 4 van de rekeningen gerapporteerde bedragen met betrekking tot de in het laatste boekjaar gedeclareerde uitgaven moeten in kolom A van aanhangsel 1 van de rekeningen worden opgenomen, zodat ze mogelijk in de toekomst uit de begroting van de EU worden terugbetaald, in afwachting van het resultaat van daarmee samenhangende procedures of beoordelingen.

De lidstaat moet de Commissie zo spoedig mogelijk in kennis stellen van het resultaat van het lopende terugvorderingsproces.

([14]) Artikel 49, lid 1, punt b), van de FEAD-verordening.

([15]) Uitvoeringsverordening (EU) 2015/341 van de Commissie van 20 februari 2015 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de modellen voor de indiening van bepaalde informatie bij de Commissie (PB L 60 van 4.3.2015, blz. 1).

([16]) Om de lidstaten de mogelijkheid te bieden gebruik te maken van de mogelijkheid om te innen bedragen bij of na de afsluiting als oninbaar te declareren voor de te innen bedragen met betrekking tot het laatste boekjaar van de programmeringsperiode.

([17]) Zekerheidspakket voor het laatste boekjaar.

([18]) Dit zal resulteren in een lager te betalen of goed te keuren bedrag bij een positief eindsaldo of een hoger terug te vorderen bedrag wanneer het eindsaldo een terugvordering is.

([19]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1986 van de Commissie van 30 juni 2016 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de voorwaarden en procedures om te bepalen of oninbare bedragen door de lidstaten terugbetaald moeten worden in het kader van het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (PB L 306 van 15.11.2016, blz. 1).

Indien een lidstaat concludeert dat oninbare bedragen ten laste van de begroting van de EU moeten komen, moet die lidstaat bij de Commissie een verzoek ter bevestiging van die conclusie indienen middels het formulier in de bijlage bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1986 van de Commissie ([20]). De Commissie zal bepalen of de oninbare bedragen ten laste van de EU-begroting moeten worden gebracht overeenkomstig de regels van artikel 3 van de gedelegeerde verordening. Het betreft oninbare bedragen die zijn opgenomen in aanhangsel 4 ("Oninbare bedragen aan het eind van het boekjaar") van de in bijlage V bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/341 van de Commissie beschreven programmarekeningen, evenals bedragen die zijn opgenomen in aanhangsel 3 ("Nog te innen bedragen aan het eind van het boekjaar") van dezelfde bijlage als te innen bedragen en die oninbare bedragen kunnen worden nadat de rekeningen voor het laatste boekjaar zijn ingediend.

6.3. **Risico op onregelmatigheden waardoor de voor het programma bevoegde autoriteiten extra controles uitvoeren van reeds bij de Commissie gedeclareerde uitgaven**

Als een risico op onregelmatigheden wordt vastgesteld waardoor de voor het programma bevoegde autoriteiten reeds bij de Commissie gedeclareerde uitgaven extra controleren, moeten de nationale autoriteiten de volgende termijnen in acht nemen:

— voor uitgaven die krachtens artikel 49, lid 2, van de FEAD-verordening zijn verwijderd uit de rekeningen van een boekjaar dat voorafgaat aan het laatste boekjaar, moeten de extra controles tijdig worden afgerond, zodat de uitgaven uiterlijk in de laatste aanvraag voor een tussentijdse betaling, die uiterlijk 31 juli 2025 moet worden ingediend, kunnen worden gedeclareerd;

— als een risico op onregelmatigheden leidt tot extra controles van in het laatste boekjaar gedeclareerde uitgaven, moet het besluit over de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven – en dus het besluit om deze uitgaven op te nemen in of uit te sluiten van de rekeningen van het laatste boekjaar – worden genomen op het moment waarop de rekeningen worden ingediend, d.w.z. uiterlijk 15 februari 2026, of 1 maart 2026 indien de Commissie de termijn verlengt.

7. **INDIENEN VAN AFSLUITINGSDOCUMENTEN**

7.1. **Termijn voor het indienen van afsluitingsdocumenten**

De lidstaten moeten de afsluitingsdocumenten uiterlijk op 15 februari 2026 indienen ([21]). De Commissie kan deze termijn verlengen tot 1 maart 2026 op verzoek van de betrokken lidstaat overeenkomstig artikel 63, lid 7, van het Financieel Reglement ([22]).

De Commissie zal het deel van de vastleggingen dat nog openstaat, automatisch vrijmaken indien een van de afsluitingsdocumenten niet uiterlijk op 15 februari 2026 (of 1 maart 2026 indien de termijn wordt verlengd) is ingediend ([23]). In dergelijke gevallen wordt het programma afgesloten op basis van de beschikbare informatie.

Als een van de afsluitingsdocumenten niet wordt ingediend, kan dit wijzen op een ernstige tekortkoming van het beheers- en controlesysteem van het programma, waardoor de reeds aan het programma betaalde bijdrage van de EU in gevaar komt. In dergelijke gevallen kan de Commissie besluiten een financiële correctie op te leggen.

7.2. **Wijziging van de afsluitingsdocumenten na de indieningstermijn**

De lidstaten mogen na de indieningstermijn geen afsluitingsdocumenten meer wijzigen, behalve wanneer de Commissie om een wijziging verzoekt of er schrijffouten zijn gemaakt.

([20]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1986 van de Commissie van 30 juni 2016 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de voorwaarden en procedures om te bepalen of oninbare bedragen door de lidstaten terugbetaald moeten worden in het kader van het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (PB L 306 van 15.11.2016, blz. 1).

([21]) Overeenkomstig artikel 52, lid 1, in samenhang met artikel 48 van de FEAD-verordening, zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2024/795, en artikel 63, lid 5, van het Financieel Reglement.

([22]) Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1).

([23]) Artikel 59, lid 2, van de FEAD-verordening.

7.3. **Beschikbaarheid van documenten**

Overeenkomstig artikel 51, lid 1, van de FEAD-verordening kan de bewaartermijn van documenten worden geschorst in geval van gerechtelijke procedures of op een met redenen omkleed verzoek van de Commissie.

8. **INHOUD VAN DE AFSLUITINGSDOCUMENTEN**

8.1. **Eindverslag over de uitvoering**

Overeenkomstig artikel 13, lid 6, van de FEAD-verordening moet het eindverslag over de uitvoering alle krachtens artikel 2 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1255/2014 vereiste informatie bevatten ([24]).

De informatie in het financieel uitvoeringsverslag moet consistent zijn met het laatste controleverslag, de afsluitingsverklaring en de laatste uitgavenstaat.

Overeenkomstig artikel 13, lid 5, van de FEAD-verordening zal de Commissie het eindverslag over de uitvoering onderzoeken en de lidstaat binnen vijf maanden na ontvangst van het verslag in kennis stellen van haar opmerkingen. Indien de Commissie binnen deze termijn geen opmerkingen maakt, wordt het verslag geacht te zijn aanvaard.

De lidstaten krijgen twee maanden om te reageren op de opmerkingen van de Commissie met betrekking tot het eindverslag over de uitvoering. De Commissie kan deze termijn op verzoek van de lidstaat met twee maanden verlengen. Het eindverslag over de uitvoering zal worden aanvaard als de Commissie geen opmerkingen heeft of als aan alle opmerkingen van de Commissie naar behoren gevolg is gegeven.

8.2. **Rekeningen**

Zoals voor elk ander boekjaar moeten de rekeningen voor het laatste boekjaar de in artikel 49, lid 1, van de FEAD-verordening vermelde informatie bevatten. De structuur van de rekeningen wordt beschreven in bijlage V bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/341 van de Commissie ([25]).

Voor het onderzoek en de goedkeuring van de rekeningen van het laatste boekjaar gelden dezelfde regels als voor het onderzoek en de goedkeuring van de rekeningen van elk ander boekjaar.

De Commissie zal de relevante procedures volgen om de rekeningen van het laatste boekjaar te onderzoeken en goed te keuren en de lidstaat uiterlijk op 31 mei 2026 meedelen of zij van oordeel is dat de rekeningen volledig, nauwkeurig en waarachtig zijn ([26]).

8.3. **Beheerverklaring en jaarlijkse samenvatting**

Zoals voor alle boekjaren is de structuur van de beheerverklaring voor het laatste boekjaar vastgesteld in bijlage I bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1386 van de Commissie ([27]).

8.4. **Auditoordeel en controleverslag**

Zoals voor alle boekjaren is de structuur van het auditoordeel voor het laatste boekjaar vastgesteld in bijlage III bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1386 van de Commissie.

Zoals voor elk ander boekjaar is de structuur van het controleverslag voor het laatste boekjaar vastgesteld in bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1386 van de Commissie.

([24]) Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1255/2014 van de Commissie van 17 juli 2014 ter aanvulling van Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen door vaststelling van de inhoud van de jaarverslagen en het eindverslag over de uitvoering, met inbegrip van de lijst van gemeenschappelijke indicatoren (PB L 337 van 25.11.2014, blz. 34).

([25]) Uitvoeringsverordening (EU) 2015/341 van de Commissie van 20 februari 2015 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de modellen voor de indiening van bepaalde informatie bij de Commissie (PB L 60 van 4.3.2015, blz. 1).

([26]) Artikel 50 van de FEAD-verordening.

([27]) Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1386 van de Commissie van 12 augustus 2015 tot vaststelling van gedetailleerde uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de modellen voor de beheerverklaring, de auditstrategie, het auditoordeel en het jaarlijkse controleverslag (PB L 214 van 13.8.2015, blz. 9).

Het controleverslag voor het laatste boekjaar moet ook het volgende bevatten:

— informatie over openstaande bevindingen van door de Commissie of de Europese Rekenkamer uitgevoerde audits; deze informatie moet worden verstrekt in deel 8 van het controleverslag (“Overige informatie”);

— zekerheid over de betrouwbaarheid van de gegevens met betrekking tot indicatoren.

In het controleverslag over het laatste boekjaar moeten de nationale auditautoriteiten beoordelen of de gegevens met betrekking tot indicatoren betrouwbaar zijn. Zij moeten ook een definitieve beoordeling geven van vereiste nr. 6 van de “belangrijkste vereisten”, zoals beschreven in tabel 1 van bijlage II bij Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 532/2014 (“Betrouwbaar systeem voor het verzamelen, vastleggen en opslaan van gegevens voor de uitvoering van toezicht, evaluatie, financieel beheer, verificatie en audit”) ([28]). Deze definitieve beoordeling moet met name een bevestiging omvatten dat de aan de Commissie gerapporteerde geaggregeerde gegevens juist zijn.

9. **BETALING VAN HET EINDSALDO**

De Commissie betaalt het eindsaldo uiterlijk drie maanden na de datum waarop de rekeningen van het laatste boekjaar zijn aanvaard, of één maand na de datum van aanvaarding van het eindverslag over de uitvoering, indien dat later is ([29]).

Hiermee wordt echter geen afbreuk gedaan aan de bevoegdheid van de Commissie om de termijn voor de betaling van het eindsaldo te onderbreken of de betaling van het eindsaldo te schorsen.

10. **AANGELEGENHEDEN MET BETREKKING TOT WETTIGHEID EN REGELMATIGHEID**

De Commissie kan aangelegenheden met betrekking tot de wettigheid en regelmatigheid van onderliggende verrichtingen betreffende uitgaven in de goedgekeurde rekeningen aan de orde stellen na de betaling van het eindsaldo en de afsluiting van het programma.

De afsluiting van het programma laat de bevoegdheid van de Commissie onverlet om financiële correcties op te leggen op grond van de artikelen 55 en 56 van de FEAD-verordening.

([28]) Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 532/2014 van de Commissie van 13 maart 2014 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (PB L 148 van 20.5.2014, blz. 54).

([29]) Artikel 52, lid 2, van de FEAD-verordening.